

Jeremia 17:14

**“Genees mij HEERE, zo zal ik genezen worden,
Behoud mij zo zal ik behouden worden
Want Gij zijt mijn Lof.”**

1 gebed om verlossing van de zonde

2 gebed om vervulling van het Woord

Gemeente,

Jeremia laat opnieuw in zijn hart kijken. We hoorden vorige week iets uit zijn gebedsleven, en vanmorgen weer. En het gebeurt nog wel vaker in de hoofdstukken 8-20 dat iets uit zij innerlijk beschreven wordt. Het blijkt dat hij een man is geweest van vurige gebeden, intense aanroepingen van God, hartverscheurend soms, maar dringend en aandringend bij de HEERE. Intense nood, diepe klachten, vurige verlangens, vast vertrouwen het wisselt elkaar allemaal af. Opmerkelijk is dat: de man die zo trouw, moedig, standvastig heeft geprofeteerd blijkt een man te zijn van innig en intens gebed. En daar zal toch verband tussen liggen. Dat is trouwens heel de kerkgeschiedenis door bewezen. Grote mannen en vrouwen Gods, groot in standvastigheid en volharding en kruisdragen, waren veel en intens in gebed. Standvastige mensen voor anderen, beefden als een riet voor God. Onverschrokken en groten voor mensen, waren klein en nederig voor God. Daar lag hun geheim. Van hun grootheid, volharding en moed. Daar kan het ook alleen voor ons in liggen. Wie niet vurig en intens bidt en klein is voor God, die zal niet kunnen getuigen, kruisdragen en tegen druk van mensen bestand zijn. Maar wie klein en nederig is voor God, die zal van daaruit genade ontvangen om te volharden, te getuigen, standvastig te zijn.

Eén van die gebeden vinden we dus in hoofdstuk 17:13-18. En in van dat gebed is vers 14 de spil. Aan de ene kant is dit gebed bepaald door wat ervoor staat in vers 13, aan de andere kant heeft het zijn uitwerking in wat erop volgt, vers 15-18.

1 gebed om verlossing

Dit gebed is bepaald door vers 13. Jeremia ziet het weer en nog steeds voor zich. Het volk verlaat de HEERE. Ze wijken af van Zijn woorden, ze verlaten de Springader, de Brond, des levens. De één na de ander, vrijwel algemeen. Aan alle kanten ziet Jeremia het om zich heen. Hij leeft er midden tussenin. Zijn profeteren heeft geen vrucht gedragen, niet merkbaar voor zijn ogen in elk geval. Ze halen hun schouders op, op bespotten hem en bedreigen hem. Dat moet een beproeving geweest zijn voor deze man.

En Thomas Boston zegt ergens: beproeving is als een stokje dat roert in een plasje water. Kijk, je hebt een plasje water in het grint. En dat

ziet helder en schoon uit dat water. Maar dan komt er iemand die roert er met een stokje in over de bodem eens goed heen en weer porren. Nou, dan welt er allemaal zand en spul omhoog en het water wordt zo troebel als wat. Kijk, zo is het nou bij ons mensen: als alles goed gaat dan lijkt je hart zo'n plasje water dat er behoorlijk schoon en zuiver uitziet. Ja, als je door Gods Geest inzicht hebt gekregen in je zondige natuur, de erfzonde, dan weet je wat er allemaal op de bodem van je hart leeft. Maar je merkt daar niet zoveel van en anderen zeker niet. Totdat beproeving komt en als een stok erin roert. Midden tussen allerlei mensen en uitingen van goddeloosheid, je kunt er niet omheen, je hebt er je werk of je woonplaats, borrelt en welt in je op: je zou er best aan mee willen doen. Het trekt je aan. Je hart hangt ernaar. Als je ze hoort praten op je werk over hun weekend, als je door een stad rijdt met allerlei uitgaansgelegenheden, je voelt het: je zou zo meegetrokken worden. En als de beproeving komt dat al je dienen en werken voor niks lijkt te zijn, ook in Gods Koninkrijk, en als de beproeving komt dat mensen je niet meer serieus nemen, om je lachen, of je dingen in de schoenen schuiven die nietwaar zijn, de spot me je drijven, dan voel je het in je opwellen: moedeloosheid, erger nog: boosheid, bitterheid, je zou ze betaald willen zetten, laten ze het maar uitzoeken, ze bekijken het maar. Het mag lijken dat ze er nog achter komen wat ze me aandoen...

In de beproeving schrik je van jezelf. Door de beproeving kan de HEERE je leren wat er in je leeft. Het lijkt wel netjes en schoon allemaal, maar ondertussen, op de bodem, en de verzoeking moet maar eens roeren en oprakelen. Dan komen machten, krachten en gedachten in je los en op.... Je zou er je zo door laten meesleuren, je zou er zo in wegzinken.

Kent u ook het gebed, ken jij ook het gebed: Heere, genees mij zo zal ik genezen worden, behoud mij zo zal ik behouden worden? Genees mij en behoud mij. Bij het eerste, genees mij, ziet Jeremia het als ziekte, als een wond. Die als er niks aan gedaan wordt, steeds verder gaat, dan gaat die zonde steeds verder. En heel zijn gedachten en bestaan zal erdoor beheerst gaan worden. Tot in zijn bidden toe. En hem ten verderve voeren. Dat hij zich losrukt van God en zich overgeeft aan goddeloosheid, terugvalt in waar hij uit gered is, hij is er niet te goed voor. Zwak genoeg voor. In het tweede behoud mij ziet Jeremia het als een macht, een draaikolk, die hem omlaagtrekt, waar hij niet tegenop kan. Waarin hij wegzinkt en nooit meer boven zal komen.

Genees mij, behoud mij. Want als U het niet doet, dan zink ik weg. Dan grijpen zonden me vast en sleuren me mee. De wereld in, de opstand in, de vijandschap tegen U in. En ze zullen de overhand krijgen. Genees

mij en behoud mij, want als U het niet doet, is het over en uit met mijn geloof en leven met U.

Letterlijk staat er voor dat tweede, behoud mij, een woord waar het woord Jezus in doorklinkt. Wees mijn Jezus. Mijn Verlosser. Zo bidt een kind van God. Van begin tot eind. Zo begint het. Als je jezelf moet genezen en behouden, als je zelf tegen je zonden moet strijden, dan lukt het niet. Altijd gedacht dat valt wel mee, dat loopt zo'n vaart niet, maar je leert: Heere, als U het niet doet, als U niet mijn Jezus bent, dan ga er inonder, dan sleept het mee naar eeuwig verderf. Wees mijn Jezus. Genees mij met Uw bloed en Geest.

Wat heerlijk dat je dat mag bidden. Het zal ook allemaal oproepen en bevelen: bekeert u, dien de HEERE, haat de zonde. Dat je elk bevel mag omsmeden tot een gebed: Heere, genees mij en behoud mij. Bekeer mij en leer mij U dienen en de zonde haten. Alles wat de HEERE van je vraagt en eist, mag je Hem teruggeven als gebed. Zo begint het. En zo blijft het altijd maar door in het leven met de HEERE.

Genees mij en ik zal genezen worden, behoud mij en ik zal behouden worden. Vast en zeker. Dan zal het ook. Dan zal ik ook volharden en in Uw wegen wandelen. Dan zal ik ook weer opstaan als ik val uit zwakheid in zonde. Dan zal ik ook trouw blijven op mijn post en in mijn roeping. Dan zal ik ook het geloof behouden en de loop voleindigen. Dan zal het ook, vast en zeker, daar staat Jezus garant voor. Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet zou ophouden. Ik zal maken dat gij in Mijn wegen zult wandelen. De zonde zal over u niet heersen. Niemand zal u uit Mijn hand rukken. In dit leven maakt Hij dat waar. Na dit leven volkomen. Totaal genezen, helemaal schoon tot op de bodem toe. Totaal behouden, verlost van alle machten en gedachten die willen teugtrekken en aanvallen. Zou je daar biddend tot de HEERE niet meer vertrouwen in mogen hebben? Waarom nog getwijfeld als je het Hem in handen geeft? Hem, Die alle macht heeft. Hem Die trouw is en blijft. Hem Die nooit laat varen wat Zijn hand begon. Zou je daar niet vaste zekerheid van mogen hebben dan?

Want Gij zijt mijn Lof. Daarom mag je daar zeker van zijn: want HEERE dat is tot Uw lof. Dat is tot Uw eer. Dan zal ik U eren en loven omdat U het hebt gedaan. HEERE, als U mij geneest, en behoudt, dan is dat toch tot Uw eer. Dan zal toch Uw Naam verheerlijkt worden. Als je helemaal niet waard bent, als je voelt, daar kom ik alweer, voor de zoveelste keer, nu ben ik het waard dat Hij zegt: nu niet meer, nu heb ik het ernaar gemaakt dat Hij zegt het is mooi genoeg geweest zo, dan is hier de grond voor hoop en vrijmoedigheid: Gij zijt mijn Lof. Uw lof en eer

komt het ten goede HEERE. En daarom zult U en zo zal ik Zwak in mezelf dat ik geen ogenblik kan staande blijven ben ik meer dan overwinnaar in Hem Die mij heeft liefgehad.

Gemeente, kent u dit bidden? We moeten eerlijk zeggen: anders is uw hoop ongegrond en ijdel. Anders kun je denken dat je het wel redt en heus niet los zult laten en niet in 7 sloten tegelijk loopt en wel vol zult houden en je je geloof niet af laat nemen....maar buiten dit om misleiden we onszelf. Vallen we om. Blijken we ten onder te gaan. Om te vallen. Hopelijk in dit leven, en dan zo dat we ervan leren en ons tot Hem wenden en bekeren en door schade en schande onze hoogmoed kwijtraken. Dat is ook de bedoeling als we onderuit gaan met onszelf. Onszelf tegenvallen. Hopelijk gebeurt dat in dit leven. Als we pas omvallen na ons leven is er niks meer aan te doen. Dan meenden we in te gaan maar zullen niet kunnen. Nooit meer, voor eeuwig niet.

2 gebed om vervulling

Dan verbinden we dit gebed met wat erop volgt. Er is namelijk iets wat Jeremia pijn doet. Wat een beproeving voor hem is en verzoeking. Juist omdat hij zegt: HEERE, Gij zijt mijn Lof. Wat bedoelt hij daarmee? Zoveel als: HEERE, Gij zijt mijn Alles, mijn Trots. Degene van Wie ik hoog opgeef. Van Wie ik goed spreek. Die ik verkondig als de Heerlijke, Heilige, Getrouwe, Waarachtige.

En waarom heeft Jeremia dan nou pijn? Laten we beginnen met een vergelijking. Zoals Jeremia over zijn God denkt en spreekt, zo kan in zeker opzicht een jongen/jongeman praten over zijn auto. Die heeft hij net gekocht en het is zijn trots. Hij is zus goed en zo goed. Hij heeft dat onder motorkap zitten en kan zo optrekken. Het is zijn trots en hij showt hem graag en praat nergens liever over. En hij stapt in....en hij krijgt hem niet eens aan de praat. Hij wil niet starten. Nou, dan zijn de opmerkingen niet van de lucht. De laatdunkende opmerkingen van leedvermaak en zoete spot.

Is dat het niet, natuurlijk op veel hoger plan, wat Jeremia meemaakt, mee moet maken? Hij heeft hoog opgegeven van zijn God en HEERE. Gesproken van Israels God. Dat Hij het oordeel zou doen komen. Dat de ballingschap aanstaande was. En Jeremia heeft in allerlei toonaarden geschilderd de verschrikkingen van een verwoeste tempel, een ingenomen stad, een verstrooid volk. Zo zal de HEERE doen, had hij gezegd, de Heilige, de Waarachtige, de Getrouwe. En dat heeft, vers 16, Jeremia niet gezegd omdat hij dat zelf zo graag wou of omdat hij daar zo'n plezier in had, maar omdat de HEERE hem geroepen en hem deze woorden gegeven had. Maar.....dat roept hij nu al zo'n 25 jaar. En.....er is

niet veel van te merken, zeggen zijn volksgenoten nu van lieverlee. Jeruzalem staat nog steeds overeind, de tempeldienst gaat nog steeds door, Isrel is nog een eigen staat. Nou, Jeremia, het lijkt er niet op hé? Vers 15. Dat Woord des HEEREN, laat het nu komen. We zijn er klaar voor hoor. Weet je het nog zo zeker? Of heb je misschien toch zelf maar wat bedacht? Wilde jij het allemaal graag verwoest zien?

Dat doet Jeremia pijn. Dat kan hem aan het wankelen brengen. Gods Woord komt niet. Heb ik dan toch vanuit mezelf gesproken? Komt Gods Woord dan nooit?

Nou stond Jeremia aan de frontlinie. Anders dan wij of de meesten van ons. Misschien spreken mensen ons niet zo vaak spottend aan. We zijn geen profeet als Jeremia. Maar toch: zouden we ook niet wat meer aan de frontlinie mogen staan? Hoog opgeven van de HEERE? Ondervinden we weinig tegenspraak omdat men van ons eigenlijk nooit wat hoort? Zouden we niet meer mogen laten blijken van de HEERE? Spreken over Hem? Dat Hij onze Lof is over Wie we graag wat zeggen? Dat Hij goed is en rechtvaardig, barmhartig en waarachtig? Dan kun je ook wel eens wat naar toe krijgen: nou God is goed, mooi dan met al die ellende. God is rechtvaardig, mooi dan dat Assad zijn gang kan blijven gaan. Dat kan steken, zeer doen. Of hebben we dat nooit omdat wij nooit hoog van God opgeven? Hij onze Lof niet is....?

En dan persoonlijk: doet het geen pijn als het lijkt dat Gods Woord niet komt? In Zijn dreiging maar ook in Zijn belofte: Zijn Woord over je nageslacht. En je bid erom voor je kinderen, maar het komt niet. Zijn Woord dat Hij niet uitwerpt die tot Hem komt, en je vlucht en komt, maar merkt er niets van. Zijn Woord dat Hij niet beproeft boven hetgaan gij vermoogt, maar je kunt niet meer. Zijn Woord over Israel en je pleit erop, maar je ziet er niks van. Zijn woord van grote dingen op het gebed, maar ze komen niet. En de stemmen van binnen komen: dat Woord van de HEERE, dat kan nou onderhand wel vind je niet? Je merkt er niet veel van. Zou dat Woord wel waarachtig zijn? Zou je je niet vergist hebben.

Zoals Noach beproefd werd over het woord van de zondvloed, Abraham beproefd werd over het woord van een kind, Mozes over het woord van de uittocht uit Egypte, David over het woord dat hij koning zou worden, Isrel over het woord van de komst van de Messias, zou zo ieder van Gods kinderen niet meemaken de pijn, de beproeving dat Gods Woord er is, maar de vervulling laat op zich wachten. En de pijn en aanvechting die dat geven kan. Ongeloof dat overspoelt.

HEERE, genees mij, HEERE, behoud mij, anders ga ik aan de aanvechting ten onder, anders neemt het ongeloof me mee, laat ik U

belofte los. HEERE, genees mij en behoud mij. Dan zal ik genezen en behouden zijn?

En hoe dan? Hoe gaat de pijn en nood, aanvechting over? Doordat de HEERE Zijn Woord zal laten komen. Dat Hij Zijn beloften vervult. Dan zal de pijn en de aanvechting over zijn. HEERE, laat Uw Woord komen. Is dat ons verlangen? HEERE, laat Uw Woord komen! Vervul Uw beloften. Maak een einde aan de wachttijd die zo lang duurt. De vervulling van Uw Woord die doet mij leven, die verlost mij van nood en aanvechting. En ik zal genezen zijn en ik zal behouden zijn. U zult het waarmaken. Aan mij en onze kinderen, van grote dingen aan Uw volk Israel en op het gebed. En de HEERE kan je niet méér troosten dan door Zijn beloften te vervullen. Is dat zo? Je bent nergens méér door te vertroosten dan door de vervulling van Gods beloften. Dat zou je mooiste verjaardagscadeau zijn. Je mooiste jubileumgeschenk.

Maar we kijken even terug naar Jeremia's situatie. Bij hem staat het in het kader van de aantijgingen en spot van het volk. In de frontlinie. Tegenover valse profeten die het volk graag hoort. In vers 5 en 7 heeft hij het nog tegenover elkaar gesteld. Vervloekt is de man die op een mens vertrouwt. Die gerust is omdat de omstandigheden positief zijn, omdat hij gerust op zijn gezondheid, op zijn godsdienst, op de mooie situatie, op zijn leventje zoals dat gaat. Oordeel? Gericht? Och, voorlopig niet aan de orde, niet bang laten maken, je plezier niet laten vergallen. Geen vuiltje aan de lucht voorlopig. Gezegend daarentegen die op de HEERE vertrouwt. Die al zijn gronden van vertrouwen is kwijt geraakt: Gods oordeel komt en dan helpt geen godsdienstige vorm, geen gezondheid, geen mooi huis of inkomen, niets, geen eigengerechtigheid. Het spoelt allemaal weg. Alleen genade redt.

En zo staan ze tegenover elkaar. Jeremia die op God vertrouwt en anderen die op zichzelf of mensen vertrouwen. En dan is het enerzijds waar dat Jeremia bewogen is geweest. We hoorden dat vorige week. Hij weent over de ondergang van zijn volksgenoten. Maar aan de andere kant is het waar dat hij bidt: HEERE, laat Uw Woord komen. HEERE, laat het toch niet zo zijn, vers 17, dat ik verschrikt zal worden. Als Uw Woord niet waar zou zijn, als U niet waarachtig zou zijn, dan sta ik verschrikt en verbijsterd. Laat dat toch niet zo zijn. Laat dan hen beschaamd en verschrikt worden die Uw Woord niet geacht hebben. Laat hen merken dat zij zich vergist hebben. Tot vreselijke schrik eeuwige verschrikking van allen die het niet serieus genomen hebben. HEERE, laat het komen Uw Woord. Dat Uw volk genezen en verlost wordt. Voorgoed en voor eeuwig. En dat uw vijanden beschaamd en verschrikt worden. Dat niemand meer

met U zal kunnen spotten. Dat iedereen zal moeten belijden dat U waarachtig bent, ook in de hel.

Of zal als het Woord komt onze verschrikking ingaan? Altijd de hand mee gelicht, altijd uitgesteld, altijd gedacht: loopt zo'n vaart niet. En als Gods Woord komt, slaat de schrik je om het hart. Blijkt alle je waan misplaatst te zijn. Al je rust ten onrechte, al je gerustheid ongefundeerd. Het is één van beiden: als Gods Woord komt, dan zullen we genezen en behouden zijn, of dan zal de verschrikking ingaan die nooit eindigt. Wat zal het voor ons zijn?

Jeremia bidt: HEERE, laat het komen, Uw Woord. Dan is mijn pijn, mijn nood, mijn aanvechting voorbij, is het ons verlangen wel eens? Uw komst is het die mijn heil volmaakt? Dan verlost van spot en smaad, hoon en schimp, van pijn en lijden, wonden en verdriet. Van aanvechting, twijfel, ongeloof, en innerlijk bederf. HEERE, laat Uw Woord komen? Zouden we er niet wat meer naar mogen verlangen? Dat op heel de aarde God niet meer onteerd wordt, bespot, miskend. Dat God aan Zijn eer komt? We kunnen het zo goed hebben voor onszelf dat we nauwelijks of niet verlangen dat Gods Woord zal komen. Laten we ons schamen, ons verootmoedigen. Moet dan alle spot tot God en lijden van de vervolgde Kerk maar doorgaan omdat ik nog zo graag wil genieten van mijn leventje? Laat het komen HEERE, Uw Woord. Want Gij zijt mijn Lof.

Amen